

Joanna Ligoda*

Anna Barłowska (1933–2021)

Submission: 30.12.2021; Acceptance: 05.01.2022

Anna Barłowska (Szałapata) urodziła się 4 lipca 1933 roku w Lechowie na Kielecczyźnie, w rodzinie nauczycielskiej. W 1953 roku w Instytucie Historii i Kultury Materialnej Uniwersytetu Jagiellońskiego ukończyła studia I stopnia o specjalności archeologia. Dyplom magistra archeologii zdobyła w 1977 roku na Uniwersytecie (im. B. Bieruła) we Wrocławiu. Ukończyła również podyplomowe Studium Muzeologiczne przy UJ (1979) oraz Studium Konserwatorstwa Archeologicznego przy Ośrodku Dokumentacji Zabytków w Warszawie (1989).

Choć działalność zawodową rozpoczęła tuż po zakończeniu studiów, to początkowo nie była ona związana z wyuczonym zawodem i dopiero w 1962 roku rozpoczęła pracę w Dziale Archeologii Muzeum Okręgowego w Rzeszowie. Z rzeszowskim muzeum związana była do 1990 roku (kierownik Działu Archeologii), kiedy to przeszła na emeryturę.

Przez lata pracy w rzeszowskim muzeum prowadziła liczne prace archeologiczne, których wyniki na bieżąco publikowała. Była autorką badań wykopaliskowych, m.in. na osadach z okresu rzymskiego w Otałęży, Koziarni, Leżajsku, Lesku, a także cmentarzyska z tego czasu w Kopkach. Odkryte w trakcie tych badań zabytki do dzisiaj zdobią stałą wystawę archeologiczną w rzeszowskim muzeum. W latach 70. i 80. XX w. włączyła się aktywnie w ogólnopolski program badań powierzchniowych AZP w naszym regionie (kierownik badań obszarów: 95–75; 96–72; 96–75; 97–72; 97–73; 97–75; 97–76; 97–77; 98–72; 98–73; 98–74; 98–75; 98–76; 99–73; 99–74; 99–75; 99–76; 100–73; 100–74; 100–76; 101–76; 102–76; współautorka badań obszarów: 96–69; 97–74; 100–75; 101–73; 101–75; 101–79).

Jako kierownik Działu Archeologii koordynowała prace związane z konserwatorstwem zabytków archeologicznych w województwie rzeszowskim, prace redakcyjne przy Materiałach i Sprawozdaniach Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego, a także działalność popularyzatorską i edukacyjną w rzeszowskim muzeum. Była współorganizatorką wielu wystaw, m.in. „Rzeszowskie w pradziejach” (1968–1972), „Pradzieje Polski południowo-wschodniej” (1980–1981), a także we współpracy z innymi muzeami: „Zabytki archeologii peruwiańskiej (1970), „Kultura starożytnego Egiptu” (1973),

„Grecja, Etruria, Rzym” (1973–1974), „Polskie badania archeologiczne w basenie Morza Śródziemnego” (1975–1976), „Bałtowie – północni sąsiedzi Słowian” (1981), „Sport w starożytności” (1986).

Brała aktywny udział w Komitecie organizacyjnym konferencji naukowych. Tu najważniejsze jest zainicjowanie cyklicznych konferencji sprawozdawczych, organizowanych systematycznie od 1985 r. (10 lat później – jako konferencje międzynarodowe – polsko-ukraińsko-słowackie).

Pani Anna Barłowska była również aktywną działaczką społeczną; przez kilka lat pełniła w muzeum funkcję Społecznego Inspektora Pracy oraz aktywnie działała w strukturach Rzeszowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego.

Za swoje zaangażowanie została wielokrotnie nagrodzona – odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (1985), wyróżnieniem Zasłużony Działacz Kultury (1970), Zasłużona dla Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego (1982), Zasłużona dla Województwa Rzeszowskiego (1986), odznaczona Srebrną Odznaką Zasłużony Działacz Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki (1978).

Zmarła 29 grudnia 2021 r. w Rzeszowie.

* Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, ul. 3 Maja 19, 35–030 Rzeszów; e-mail: archeo@muzeum.rzeszow.pl

Anna Barłowska w trakcie badań archeologicznych na stanowisku Lesko 1, woj. podkarpackie

WAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

1962

1. Anna Szałapata, Tymczasowe sprawozdanie z badań ratowniczych na osadzie rzymskiej w Otałęży pow. Mielec. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1962* (t. 2), 19–21.

1963

2. Anna Szałapata, Cmentarzysko z okresu rzymskiego w Kopkach powiat Nisko oraz osada z tego samego okresu w Koziańni powiat Leżajsk. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1963* (t. 3), 27–29.
3. Anna Szałapata, Badania archeologiczne osady z okresu rzymskiego w Otałęży powiat Mielec. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1963* (t. 3), 29–33.

4. Anna Szałapata, Badania zwiadowcze w Świerchowej powiat Jasło. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1963* (t. 3), 34–36.
5. Anna Szałapata, Sprawozdanie z działalności Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego w latach 1962–1963. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1963* (t. 3), 58–61.

1964

6. Anna Szałapata, Z badań osady kultury przeworskiej w Otałęży powiat Mielec. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1964* (t. 4), 23–26.
7. Anna Szałapata, Z badań na cmentarzysku kurhanowym w Świerchowej pow. Jasło. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1964* (t. 4), 32–33.

1965

8. Anna Szałapata, Badania archeologiczne w Świerchowej, pow. Jasło. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1965* (t. 5), 35–44.
9. Anna Szałapata, Zabytki archeologiczne uzyskane przez Muzeum w Rzeszowie w latach 1964–1965. *Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1965* (t. 5), 130–135.

1968

10. Anna Szałapata, Badania zwiadowcze w Białobokach pow. Przeworsk. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966* (t. 6), 124–125.
11. Anna Szałapata, Osada z okresu wpływów rzymskich w Otałęży pow. Mielec. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966* (t. 6), 126–134.
12. Anna Szałapata, Późnorzymska osada w Świerchowej pow. Jasło, stan. nr 1. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966* (t. 6), 134–137.
13. Anna Szałapata, Badania zwiadowcze i weryfikacyjne w powiatach: mieleckim i tarnobrzeskim. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966* (t. 6), 267–270.

1971

14. Anna Szałapata, Ratownicze badania archeologiczne osady z późnego okresu rzymskiego w Lesku. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1967* (t. 7), 124–127.
15. Anna Szałapata, Badania archeologiczne osady późnorzymskiej w Świerchowej, pow. Jasło, stan. 1. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1967* (t. 7), 127–128.

1973

16. Anna Szałapata, Maria Zielińska-Durda, Osada z późnego okresu rzymskiego w Lesku. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1968–1969* (t. 8), 95–104.

1975

17. Anna Szałapata, Maria Zielińska-Durda, Sprawozdanie z badań wykopaliskowych prowadzonych na osadzie z późnego okresu rzymskiego w Lesku, w roku 1970. *Mate-*

riaty i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1970–1972 (t. 9), 71–72.

18. Anna Szałapata, Maria Zielińska-Durda, Wczesnośredniowieczna osada w Lesku, stanowisko 2. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1970–1972* (t. 9), 90–93.

1979

19. Anna Barłowska, Osada wielokulturowa w Bielinach, gm. Ulanów, woj. Tarnobrzeg. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1973–1975* (t. 10), 131–134.

1984

20. Anna Barłowska, Dr Kazimierz Moskwa. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1976–1979* (t. 11), 3–4.
21. Anna Barłowska, Osada z późnego okresu wpływów rzymskich w Lesku, woj. Krosno. *Materiały i Sprawozda-*

nia Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1976–1979 (t. 11), 51–101.

22. Anna Barłowska, Wielokulturowa osada w Leżajsku, woj. Rzeszów, stan. 3. *Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1976–1979* (t. 11), 218–225.

1986

23. A. Barłowska (red.), *Grupa tarnobrzaska kultury łużyckiej. Komentarz wystawy*. Rzeszów: Muzeum Okręgowe w Rzeszowie.

1989

24. Anna Barłowska, Wspomnienie o Kazimierzu Moskwie – wybitnym badaczu grupy tarnobrzaskiej. W: A. Barłowska, E. Szałapata (red.), *Grupa tarnobrzaska kultury łużyckiej. Materiały z konferencji 12–14 listopada 1986 r. w Rzeszowie*, 5–14. Rzeszów: Muzeum Okręgowe w Rzeszowie.

Anna Barłowska (trzecia z lewej) podczas otwarcia wystawy „Kultura trypolska. Ze zbiorów Muzeum Historycznego we Lwowie” w 1988 r.